

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Держнаглядохоронпраці України
від 26.10.2004р. № 236

НПАОП 10.0-5.03-04

ІНСТРУКЦІЯ З ВЕДЕННЯ ВОГНЕВИХ РОБІТ У ПІДЗЕМНИХ ВИРОБКАХ І НАДШАХТНИХ БУДІВЛЯХ¹

До пунктів 1.4.2, 6.3.1 Правил безпеки у вугільних шахтах

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1.1. Вогневі роботи² на діючих шахтах та тих, що будуються, реконструюються та ліквідуються, проводяться на підставі дозволу територіального органу Держнаглядохоронпраці (додаток 1).

Дозвіл видається строком на один рік на підставі оцінки готовності підприємства до ведення зазначених робіт, у разі подання таких документів:

- а) наказу керівника підприємства;
- б) відомостей, які оформлені за протоколом, про перевірку підготовленості електрозварників (газозварників) до ведення вогневих робіт у шахтах та надшахтних будівлях і копій спеціальних талонів на право проведення вогневих робіт у підземних виробках та надшахтних будівлях, які відповідають посвідченням, що мають робітники;
- в) копій посвідчень про проходження спеціального навчання (пожежно-технічного мінімуму) електрогазозварників, які допущені до проведення вогневих робіт наказом по шахті;
- г) протоколу щорічної перевірки знань з питань пожежної безпеки;
- г) протоколу щорічної перевірки знань з електробезпеки та відомостей про надану групу з електробезпеки;
- д) копії протоколу засідання атестаційної комісії з атестації зварників;
- е) дозволу територіального органу Держнаглядохоронпраці щодо експлуатації, транспортування, здачі до наповнення та одержання балонів, що наповнені;
- є) копії посвідчення особи, відповідальної за експлуатацію кисневих балонів, про його навчання та проходження перевірки знань Правил обладнання та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском, Правил безпеки під час виробництва та споживання продуктів розподілу повітря, Правил перевозу автомобільним транспортом інертних газів та кисню, стиснених та зріджених, і Типової інструкції з охорони праці під час наповнення киснем балонів та поводження з ними споживачів.

У разі порушення нормативних вимог з безпечного ведення вогневих робіт дозвіл відбирається територіальним органом Держнаглядохоронпраці, незалежно від наслідків.

---

¹ Перелік надшахтних будівель, де ведуться вогневі роботи згідно з цією Інструкцією, погоджується з командиром ВГРЗ.

² До вогневих робіт відносяться зварювання й різання металу або інші процеси, пов'язані з використанням (утворенням) відкритого полум'я.

Дозвіл на відновлення ведення вогневих робіт може бути надано тільки Радою територіального органу Держнаглядохоронпраці.

Вогневі роботи на шахтах проводяться, як правило, в загальношахтні вихідні дні й ремонтні зміни. У робочі зміни вогневі роботи в підземних гірничих виробках дозволяється проводити тільки для попередження аварій або ліквідації їх наслідків за письмовим дозволом директора шахти.

Вогневі роботи повинні проводитись у відповідності до заходів (додаток 2). Заходи із забезпечення безпечного ведення вогневих робіт повинні бути підписані головним механіком і начальником дільниці ВТБ, узгоджені з командиром (помічником) ВГРЗ, представником місцевого органу Держнаглядохоронпраці, затверджені директором шахти і знаходитися на місці ведення робіт.

Ведення вогневих робіт шахтобудівельними або сторонніми організаціями в шахтах з єдиною системою провітрювання може бути дозволено директором шахти на підставі заходів, поданих технічним керівником сторонньої організації.

Головний механік шахти (механік сторонньої організації) або особа, що його заміщує, після затвердження заходів видає узгоджений з начальником дільниці ВТБ та державним інспектором Держнаглядохоронпраці, закріпленим за підприємством, письмовий наряд для виконання робіт (додаток 3), в якому повинні бути зазначені місце, час, характер і обсяг різання або зварювання металу, прізвища й посади виконавців вогневих робіт, представників ВТБ і ДАРС /ДВГРС/.

Наряд на виконання вогневих робіт видається окремо на кожен зміну під копірку в книзі бланків нарядів, яка зберігається протягом року.

Апаратура й обладнання для ведення вогневих робіт можуть бути доставлені в шахту тільки з письмового дозволу директора або особи, що його заміщує, та при наявності наряду на виконання вогневих робіт (додаток 3).

1.2. Вогневі роботи проводяться під керівництвом головного механіка шахти або особи, що його заміщує, в присутності представника ДАРС /ДВГРС/ і представника дільниці ВТБ, що має прилад для безперервного контролю вмісту в атмосфері CH_4 та прилад для контролю CO . Указані особи повинні безпосередньо на місці перевірити виконання заходів щодо забезпечення безпеки ведення вогневих робіт, зробити про це відмітки у наряді й тільки після цього дати дозвіл на ведення вогневих робіт.

Біля місця вогневих робіт повинен проводитись безперервний контроль вмісту метану.

Для здійснення керівництва вогневими роботами на місці їх виконання посадова особа, яка видала наряд, призначає відповідального за ведення цих робіт.

При веденні вогневих робіт у вертикальних стволах і шурфах безпосередньо в місці їх виконання повинен знаходитись головний механік шахти або особа, що його заміщує, який після перевірки дотримання заходів безпеки дає дозвіл на проведення робіт. При тривалості цих робіт більш двох змін керівництво на місці їх провадження здійснюється особами, що призначаються наказом директора підприємства. Представник дільниці ВТБ повинен знаходитися в приствольному дворі найближчого горизонту (за ходом вентиляційного струменя) і вести спостереження за вмістом в атмосфері CH_4 і CO . Працівники ДАРС /ДВГРС/ повинні знаходитися біля місця робіт і в місці, куди можливе попадання (падіння) розплавленого або розжареного металу й електродів. Місце спостереження повинне бути забезпечене засобами подавання сигналу про припинення вогневих робіт.

Під час провадження вогневих робіт шахтобудівельними та іншими підрядними організаціями на шахтах з єдиною системою провітрювання безпосереднє керівництво вогневими роботами здійснюється головним механіком шахтобудівельного управління або механіком гірничої дільниці, яким наказом директора шахти дозволене керівництво вказаними роботами. Контроль за дотриманням заходів безпеки, забезпечення присутності посадових осіб дільниці ВТБ і представника ДАРС /ДВГРС/ у цьому випадку входять в обов'язки директора шахти.

1.3. Для ведення вогневих робіт у підземних виробках і стволах (шурфах) шахт слід, як правило, застосовувати електрозварювання. Під час електрозварювання забороняється використати як один з електрозварювальних провідників трубопроводи, рейки та інші металеві комунікації чи конструкції. Живлення зварювальних апаратів повинно відбуватися від мережі із захистом від витікання струму. Забороняється застосування зварювальних автотрансформаторів.

Застосування газового зварювання з використанням ацетилену, пропан-бутану та інших горючих вуглеводнів забороняється.

В окремих випадках, коли не можна застосовувати електрозварювання, дозволяється застосування гасорізів. При вогневих роботах за допомогою гасорізів повинні дотримуватись таких додаткових заходів:

а) для ведення вогневих робіт повинен застосовуватись гас, передбачений паспортом заводу-виготовлювача гасоріза і який має сертифікат відповідності;

б) гасорізи повинні бути оснащені:

блокувальним клапаном для перекриття вихідного отвору при розриві шланга;

клапаном запобігання проникненню зворотного удару в кисневий шланг;

гумовими шлангами, що відповідають вимогам посібника з експлуатації: для гасу – діаметром 6,3 мм, для кисню – діаметром 9 мм і довжиною 10–12 м. Шланг повинен бути суцільним, без з'єднань та тріщин на зовнішній поверхні. Місця приєднання шлангів до бачка й різака повинні мати подвійне кріплення;

в) бачок повинен заповнюватися не більш ніж на $\frac{3}{4}$ об'єму. Заправлення бачків слід робити тільки на поверхні шахти в присутності особи, відповідальної за проведення вогневих робіт;

г) манометр бачка гасорізу повинен бути додатково захищений металевим ковпачком, що оберігає його від механічних пошкоджень;

г) бачок і шланг, що подає гас, повинні бути випробувані на міцність гідравлічним тиском 1,0 МПа (10 кгс/см^2) із записом результатів у журналі.

Випробування повинні проводитись через кожні 6 місяців у ДАРС /ДВГРС/. Перевірка технічного стану зворотного клапана повинна проводитись кожного разу перед видачею гасоріза в роботу;

д) під час роботи бачок із гасом повинен знаходитися не ближче як 5 м від джерела вогню. У разі, якщо цю відстань неможливо витримати, необхідно встановлювати перед бачком екран із негорючого матеріалу;

1.4. До ведення вогневих робіт у гірничих виробках і надшахтних будівлях допускаються працівники, які входять в електромеханічну службу шахти і що пройшли атестацію відповідно до Правил атестації зварників (ДНАОП 0.00–1.16–96), затверджених наказом Держнаглядохоронпраці №61 від 19.04.96 і зареєстрованих Міністерством юстиції України під №262/1287 31.05.96 і що мають посвідчення і спеціальний талон (додаток 5) на право ведення відповідних вогневих робіт.

Перевірка підготовленості електрозварників (газозварників) до ведення вогневих робіт у шахтах і надшахтних будівлях проводиться щороку комісією за участю представника ДАРС /ДВГРС/. Особам, що не склали екзамен на право ведення таких робіт, талон не видається.

1.5. Усі матеріали, що займаються (мастило, пакля, обтирочні матеріали, тріски та ін.) повинні бути зібрані до початку вогневих робіт на віддалі не менше за 20 м від місця проведення цих робіт, а також від місць, куди можливе падіння розплавленого й розжареного металу й електродів.

...

[Завантажити повний текст документа](#)